

Universitat de Lleida

GUIA DOCENT
**METODOLOGIA DE LES
CIÈNCIES SOCIALS**

Coordinació: Dra. Núria Rafel

Any acadèmic 2015-16

Informació general de l'assignatura

Denominació	METODOLOGIA DE LES CIÈNCIES SOCIALS
Codi	100066
Semestre d'impartició	Segon semestre (Aula 2.38)
Caràcter	Assignatura bàsica
Nombre de crèdits ECTS	6
Grups	Únic
Crèdits teòrics	0
Crèdits pràctics	0
Coordinació	Dra. Núria Rafel
Departament/s	Història
Modalitat	Presencial
Informació important sobre tractament de dades	Consulteu aquest enllaç per a més informació.
Idioma/es d'impartició	Català Castellà Anglès Altres idiomes: francès
Grau/Màster	Grau en Història
Adreça electrònica professor/a (s/es)	nrafel@historia.udl.cat Jbusqueta@historial.udl.cat nalonso@historia.udl.cat

Dra. Núria Rafel
Dr. Joan J. Busqueta
Dra. Natàlia Alonso

Objectius acadèmics de l'assignatura

Aprendre a plantejar correctament el disseny d'una investigació (capacitat explicativa, combinació de tècniques i mètodes, limitacions i recursos existents).

Adonar-se de la importància de la teoria del mètode científic per als científics socials, i conèixer-ne les nocions principals.

Entendre el procés i les etapes de la investigació empírica i la lògica que segueixen.

Adonar-se de la importància del desenvolupament teòric a l'hora de fer investigació emprírica.

Conèixer les tècniques qualitatives i quantitatives més rellevants, virtuts i inconvenients, així com la necessitat de la seva complementarietat.

Competències

Adquirir nocions essencials del pensament científic (CT5)

Valorar materials acadèmics, textos històrics, articles científics, audiovisuals i cartografia (CE3)

Identificar, comparar i avaluar els mètodes, tècniques i instruments d'anàlisi i d'interpretació de les fonts i documents històrics, antropològics i/o arqueològics (CG3)

Adquirir capacitació en l'ús de les noves tecnologies i de les tecnologies de la informació i la comunicació (CT3)

Continguts fonamentals de l'assignatura

Bloc 1 (Professora Dra. Núria Rafel)

1.1 Les formes del coneixement

1.2 Teoria del coneixement i Història de la Ciència: Del món antic al segle XX

1.3 El coneixement científic, avui:

1.3.1 Divisions de les ciències i les seves característiques

1.3.2 El mètode científic

1.3.3 La utilitat del coneixement i les visions de la idea de "progrés" en la ciència

1.4 Especificitat de les Ciències Socials i la Història en el marc de la ciència

1.5 Ciència i societat

Bloc 2 (Professor Dr. Joan J. Busqueta)

- 2.1. Concepte, objecte i problemes de mètode en la Història
- 2.2. Utilitat, ideologia i funció social: Història i societat
- 2.3. Cronologia i periodització: el temps en la Història
- 2.4. Les relacions de la Història amb altres disciplines de les ciències humanes i socials
- 2.5. L' "ofici" d'historiador

Bloc 3 (Professora Dra. Natàlia Alonso)

- 3.1. El procediment bàsic de la recerca. Visió general de les diverses etapes
- 3.2. La formulació del problema i de les primeres preguntes. Recollida i sistematització de la informació: l'estat de la qüestió. Delimitació de les hipòtesis d'investigació.
- 3.3. La recerca qualitativa
- 3.4. La recerca quantitativa
- 3.5. Redacció de projectes, informes, publicacions.

Eixos metodològics de l'assignatura

Aprenentatge a partir de les anàlisis i de la reflexió sobre materials docents, textos i documents històrics, arqueològics, articles científics, audiovisuals i cartografia.

Instrucció programada mitjançant materials docents

Visites a centres i llocs de la recerca

Planificació, guia i acompanyament en l'elaboració i presentació de treballs, informes, etc.

Pla de desenvolupament de l'assignatura

Bloc 1 (Professora Dra. Núria Rafel)

15 de febrer a 15 de març (10 sessions)

15 de març: primera prova escrita i entrega del primer exercici

SETMANA SANTA (21 AL 28 DE MARÇ)

Bloc 2 (Professor Dr. Joan J. Busqueta)

29 de març a 2 de maig (10 sessions)

2 de maig: segona prova escrita i entrega del segon exercici

Bloc 3 (Professora Dra. Natàlia Alonso)

3 de maig a 6 de juny (10 sessions)

6 de juny: tercera prova escrita i entrega del tercer exercici

Síntesi

7 de juny (1 sessió)

Sistema d'avaluació

L'avaluació es farà per blocs i en base a:

- Una prova escrita a la fi de cada bloc. Cada prova suposa un 25% de la nota (75% del total)
- Un exercici a determinar (recensió, comentari de text...etc.)

Bibliografia i recursos d'informació

BLOC 1:

J. Aróstegui, *La investigación histórica. Teoría y método*, Ed. Crítica, Barcelona, 1965

A.F. Chalmers, *¿Qué es esa cosa llamada ciencia?*, Ed. Siglo XXI, Madrid, 1982

J. Fontana, *La història després de la fi de la història*, Eumo Ed., Vic, 1992

L.W. H. Hull, *Historia y filosofía de la ciencia*, Ed. Crítica, Barcelona, 2011.

BLOC 2

F. Braudel, *La Historia y las Ciencias Sociales*, Ed. Alianza, Madrid, 1984 (7ª edició)

E.H. Carr, *¿Qué es la Historia?*, Ed. Seix Barral, Barcelona, 1978

G. Dhoquois, *En favor de la Historia*, Ed. Anagrama, Barcelona, 1977

J. Freund, *Las teorías de las Ciencias Humanas*, Ed. Península, Barcelona, 1973

E. Martínez Ruiz, C. Maqueda Abreu, *La Historia y las Ciencias Humanas. Didáctica y técnicas de estudio*, Ed. ISTMO, Madrid, 1989

P. Pagès, *Introducción a la Historia. Epistemología, teoría y problemas de método en los estudios históricos*, Ed. Barcanova, Barcelona, 1985.

J. Topolsky, *Metodología de la Historia*, Ed. Cátedra, Madrid, 1985

P. Vilar, *Iniciación al vocabulario del análisis histórico*, Ed. Crítica, Barcelona, 1980

BLOC 3

J. Bell, *Cómo hacer tu primer trabajo de investigación. Guía para investigadores en educación y en ciencias sociales*, Ed. Gedisa, Barcelona, 2002

D. Cassany, *La cuina de l'escriptura*, Ed. Empúries, Barcelona, 2002

M. A. Cea de Ancova, *Metodología cuantitativa. Estrategias y técnicas de investigación social*, Ed. Síntesis,

Barcelona, 1998

F. C. Dane, *Mètodes de Recerca*, Ed. Proa-UOC, Barcelona, 1997

L. Blaxter, Ch. Hughes, M. Tight, *Cómo se investiga*, Ed. Avance, Barcelona, 1975

S.J. Taylor, R. Bogdan, *Introducción a los métodos cualitativos de investigación*, E. Paidós, Buenos Aires, 1986.